

**AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL NEPRIKLAUSOMUMO NUO AUDITUOJAMOS ĮMONĖS,
KONFIDENCIALUMO IR PROFESINĖS PASLAPTIES PRINCIPŲ LAIKYMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2017 m. vasario 9 d. Nr. V3-4
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo 3 straipsnio 5 dalimi, atsižvelgdamas į Audito priežiūros komiteto 2016 m. spalio 10 d. posėdžio metu pateiktą nuomonę ir į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2017 m. vasario 3 d. raštą Nr. ((6.3-03)-5K-1702134)-6K-1701065 „Dėl Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų derinimo“:

1. T v i r t i n u Nepriklausomumo nuo audituojamos įmonės, konfidencialumo ir profesinės paslapties principo laikymosi tvarkos aprašą (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2017 m. kovo 1 d.

Direktorius

Audrius Linartas

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
2017 m. vasario 3 d. raštu
Nr. ((6.3-03)-5K-1702134)-6K-1701065

PATVIRTINTA

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir
nemokumo valdymo tarnybos prie
Lietuvos Respublikos finansų
ministerijos tarnybos direktoriaus
2017 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. V3-4

NEPRIKLAUSOMUMO NUO AUDITUOJAMOS ĮMONĖS, KONFIDENCIALUMO IR PROFESINĖS PASLAPTIES PRINCIPO LAIKYMOSI TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nepriklausomumo nuo audituojamos įmonės, konfidencialumo ir profesinės paslapties principo laikymosi tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato reikalavimus, kurių turi laikytis auditoriai ir audito įmonės, įgyvendindami nepriklausomumo, konfidencialumo ir profesinės paslapties principus, bei asmenis, laikomus galinčiais daryti tiesioginį ar netiesioginį, lemiamą poveikį finansinių ataskaitų audito (toliau – auditas) rezultatams.
2. Tvarkos aprašas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnio 5 dalies nuostatas.
3. Tvarkos apraše vartojamų sąvokų reikšmės atitinka Įstatyme vartojamų sąvokų reikšmes.

II SKYRIUS NEPRIKLAUSOMUMO PRINCIPO ĮGYVENDINIMAS

4. Auditą atliekantis auditorius ir audito įmonė, laikydamiesi Įstatyme nustatytų nepriklausomumo ir objektyvumo principo (toliau – nepriklausomumo principas) reikalavimų, turi:
 - 4.1. būti nepriklausomi nuo audituojamos įmonės ir nedalyvauti audituojamai įmonei priimančioms sprendimus;
 - 4.2. užtikrinti, kad jų nepriklausomumo nepaveiktų jokie esami arba galimi interesų konfliktai, verslo arba kiti tiesioginiai ar netiesioginiai santykiai tarp šio auditoriaus, audito įmonės, asmenų, galinčių daryti tiesioginį ar netiesioginį poveikį audito rezultatams, ir audituojamos įmonės.
5. Auditorius laikomas nepriklausomu nuo audituojamos įmonės pagal šios Tvarkos aprašo 4.1 punkte nustatytą reikalavimą, jeigu jis:
 - 5.1. nėra susijęs šeimos, artimos giminystės arba svainystės ryšiais su audituojamos įmonės dalyviais, vadovu, vyriausiuoju buhalteriu (buhalteriu) arba kitu audituojamos įmonės darbuotoju, galinčiu daryti tiesioginę ir reikšmingą įtaką finansinių ataskaitų rengimui, šioje įmonėje vadovaujamas pareigas einančiais asmenimis;
 - 5.2. nėra audituojamos įmonės darbuotojas ir, jeigu buvo audituojamos įmonės darbuotoju, galinčiu daryti tiesioginę ir reikšmingą įtaką finansinių ataskaitų rengimui, nuo darbo santykių pasibaigimo dienos yra praėję ne mažiau kaip 3 metai;
 - 5.3. nėra audituojamos įmonės dalyvis ir, jeigu buvo audituojamos įmonės dalyviu, nuo akcijų arba akcijų dalių perleidimo yra praėję ne mažiau kaip 3 metai;
 - 5.4. nėra veikiamas kitų reikšmingų sąlygų, galinčių turėti įtakos jo nepriklausomumui, įskaitant šios Tvarkos aprašo 12 punkte nurodytas grėsmes.
6. Audito įmonė laikoma nepriklausoma nuo audituojamos įmonės pagal šios Tvarkos aprašo 4.1 punkte nustatytą reikalavimą, jeigu:
 - 6.1. audituojama įmonė nėra audito įmonės dalyvė;

6.2. audito įmonė, jos dalyviai ir vadovaujamas pareigas einantys asmenys nėra audituojamos įmonės dalyviai;

6.3. audito įmonės dalyviai ir vadovaujamas pareigas einantys asmenys nėra susiję šeimos, artimos giminystės arba svainystės ryšiais su audituojamos įmonės dalyviais;

6.4. audito įmonė nėra veikiamą kitų reikšmingų sąlygų, galinčių turėti įtakos jos nepriklausomumui, įskaitant šios Tvarkos aprašo 12 punkte nurodytas grėsmes.

7. Šios Tvarkos aprašo 4.2. papunktyje nurodytais asmenimis, galinčiais daryti tiesioginį ar netiesioginį poveikį audito rezultatams laikomi:

7.1. audito įmonės ir audito tinklo, kuriam priklauso (jeigu priklauso) audito įmonė, vadovai, auditoriai, darbuotojai, bet kurie kiti fiziniai asmenys, kurių paslaugomis naudojasi arba kurių paslaugas kontroliuoja auditorius arba audito įmonė atlikdami auditą;

7.2. tiesiogiai arba netiesiogiai su auditoriumi, šios Tvarkos aprašo 7.1 papunktyje nurodytais asmenimis arba su audito įmone susiję asmenys, galintys daryti lemiamą poveikį.

8. Su auditoriumi ir su šios Tvarkos aprašo 7.1 papunktyje nurodytais asmenimis susijusiais asmenimis, galinčiais daryti lemiamą poveikį audito rezultatams, laikomi:

8.1. auditoriaus arba šios Tvarkos aprašo 7.1 papunktyje nurodyto bet kurio asmens sutuoktinis ar sugyventinis, su kuriuo įstatymų nustatyta tvarka įregistruota partnerystė, jų išlaikomi vaikai ir įvaikiai, kiti asmenys, kurie ne mažiau kaip 1 metus gyveno su tuo auditoriumi arba šios Tvarkos aprašo 7.1 papunktyje nurodytu asmeniu;

8.2. juridinis asmuo, kurio vadovas, valdybos ar stebėtojų tarybos narys yra šis auditorius arba šios Tvarkos aprašo 7.1 ir 8.1 papunkčiuose nurodyti asmenys;

8.3. juridinis asmuo, kuris yra kontroliuojamas tokio auditoriaus arba šios Tvarkos aprašo 7.1 papunktyje nurodyto bet kurio asmens, arba 8.1 papunktyje nurodytų su jais susijusių asmenų, arba yra įsteigtas jų naudai, arba kurio ekonominiai interesai yra iš esmės tolygūs jų interesams.

9. Su audito įmone susijusiais asmenimis, galinčiais daryti lemiamą poveikį, laikomi:

9.1. audito įmonės dalyviai, valdybos ir (arba) stebėtojų tarybos, jei jos sudaromos, nariai;

9.2. bet kokie subjektai, nepriklausomai nuo jų juridinio statuso, kuriuos su audito įmone sieja bendri savininkai, kontrolė ar vadovai.

10. Auditorius ir audito įmonė sprenddami, ar sutikti atlikti arba tęsti kiekvieno ataskaitinio laikotarpio auditą, taip pat ir audito atlikimo metu, turi:

10.1. identifikuoti nepriklausomumui kylančias savikontrolės, savanaudiškų interesų, tarpininkavimo, familiarumo ar įbauginimo grėsmes, kaip jos apibrėžtos Buhalterijų profesionalų etikos kodekse, atsirandančias dėl ankstesnių ir dabartinių finansinių, asmeninių, verslo, darbo ar kitų ryšių, interesų ir santykių, įskaitant ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2005/909/EB (toliau – Reglamentas) 5 straipsnio 1 dalies 2 pastraipoje nurodytų paslaugų teikimą, išskyrus paslaugas, nurodytas 5 straipsnio 1 dalies antrosios pastraipos a punkto i, iv–vii papunkčiuose, kai laikomasi reikalavimų, nustatytų Reglamento 5 straipsnio 3 dalyje, tarp jų, asmenų, galinčių daryti tiesioginį ar netiesioginį poveikį audito rezultatams, ir audituojamos įmonės;

10.2. įvertinti šios Tvarkos aprašo 10.1 papunktyje nurodytų grėsmių reikšmingumą;

10.3. priimti sprendimus dėl apsaugos priemonių, kurios pašalintų šios Tvarkos aprašo 10.1 papunktyje nurodytas grėsmes arba sumažintų jas iki priimtino lygio ir tinkamai jas pritaikyti;

10.4. audito darbo dokumentuose nurodyti, ar:

10.4.1. auditorius ir audito įmonė atitinka reikalavimus, susijusius su nepriklausomumo ir objektyvumo principo taikymu;

10.4.2. auditorius ir audito įmonė nustatė grėsmių jų nepriklausomumui, ir, ar pritaikė apsaugos priemones toms grėsmėms sumažinti, ar jų išvengti, išskiriant reikšmingas grėsmes ir jų atžvilgiu taikytas apsaugos priemones;

10.5. pašalinti grėsmes nepriklausomumui keliančias aplinkybes, nutraukti grėsmes keliančius santykius arba atsisakyti atlikti auditą, arba nutraukti audito atlikimo sutartį, kai vykdydami šios Tvarkos aprašo 10.1-10.3 papunkčiuose nurodytas pareigas auditorius ir audito

įmonė nustato, kad tinkamų apsaugos priemonių nėra arba jos negali būti taikomos šios Tvarkos aprašo 10.1 papunktyje nurodytoms grėsmėms pašalinti ar sumažinti iki priimtino lygio.

11. Auditorius ir audito įmonė apsaugos priemonių turi imtis ir grėsmes nepriklausomumui keliančias aplinkybes pašalinti ar grėsmes keliančius santykius nutraukti turi kiek įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo jų nustatymo dienos.

12. Jokios apsaugos priemonės nepadeda išvengti grėsmių nepriklausomumui ir auditorius bei audito įmonė negali atlikti audito, jeigu jie arba asmenys, galintys daryti tiesioginį ar netiesioginį poveikį audito rezultatams:

12.1. turi audituojamo subjekto finansinių priemonių, išskyrus pagal diversifikuoto kolektyvinio investavimo schemas netiesiogiai turimus interesus;

12.2. turi bet kurio su audituojamu subjektu susijusio subjekto finansinių priemonių, kurių turėjimas nuosavybės teise gali sukelti interesų konfliktą arba paprastai gali būti manoma, kad jį sukels, išskyrus pagal diversifikuoto kolektyvinio investavimo schemas netiesiogiai turimus interesus;

12.3. kitais nei 12.1 punkte nurodytais pagrindais turi ar gauna materialios ir tiesioginės naudos iš bet kokios finansinės priemonės, kurią išleido, garantuoja arba kitaip remia bet kuris audituojamas subjektas, išskyrus pagal diversifikuoto kolektyvinio investavimo schemas netiesiogiai turimus interesus, įskaitant valdomus fondus, pavyzdžiui, pensijų arba gyvybės draudimo fondus, arba dalyvauja kuriame nors sandoryje dėl bet kurios finansinės priemonės;

12.4. Įstatyme nurodytu laikotarpiu su tuo audituojamu subjektu turėjo darbo, verslo arba kitų ryšių, kurie gali sukelti interesų konfliktą, taip, kaip jis apibūdinamas Buhalterių profesionalų etikos kodekse, arba paprastai gali būti manoma, kad jį sukels.

13. Auditorius, audito įmonė, asmenys, galintys daryti tiesioginį ar netiesioginį poveikį audito rezultatams, negali tarpininkauti arba priimti piniginių ar nepiniginių dovanų arba paslaugų iš audituojamo subjekto arba bet kurio su audituojamu subjektu susijusio subjekto, išskyrus atvejus, kai objektyvaus, protingo ir informuoto trečiojo asmens nuomone, jų vertė būtų nereikšminga arba neesminė.

14. Jei laikotarpiu, kurį apima finansinės ataskaitos, audituojamą subjektą įsigyja kitas subjektas arba jei jis susijungia su kitu subjektu ar įsigyja kitą subjektą, auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė nustato ir įvertina visus esamus ar neseniai buvusius interesus ar santykius, įskaitant visas tam subjektui suteiktas ne audito paslaugas, kurios, atsižvelgiant į taikomas apsaugos priemones, galėtų kelti grėsmę auditoriaus nepriklausomumui ir gebėjimui tęsti teisės aktų nustatytą auditą po faktinės susijungimo ar įsigijimo dienos.

III SKYRIUS

KONFIDENCIALUMO IR PROFESINĖS PASLAPTIES PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMAS

15. Įstatyme nustatyto konfidencialumo ir profesinės paslapties principo (toliau – konfidencialumo principas) turi laikytis auditą atliekantis auditorius ir audito įmonė.

16. Konfidencialią ir profesinę paslaptį sudarančią informaciją laikoma visa informacija apie audito užsakovus, audituojamas įmones, kitus fizinius ir juridinius asmenis, jų veiklą, kuri auditoriui ir audito įmonei tapo žinoma atliekant auditą ir naudojantis jiems Įstatyme, tarptautiniuose audito standartuose ir audito sutartyje nustatytais teisėmis bei vykdant nustatytas pareigas, išskyrus tą informaciją, kuri yra viešai skelbiama.

17. Auditorius ir audito įmonė laikydamiesi konfidencialumo principo privalo:

17.1. neatskleisti konfidencialios ir profesinės paslaptį sudarančios informacijos tretiesiems asmenims, išskyrus Įstatyme ir kituose įstatymuose nustatytus atvejus;

17.2. nenaudoti konfidencialios ir profesinės paslaptį sudarančios informacijos asmeniniams ar trečiųjų šalių interesams tenkinti;

17.3. užtikrinti visų dokumentų, kuriuose yra konfidencialios ir profesinės paslaptį sudarančios informacijos, saugumą ir nepasiekiamumą tretiesiems asmenims;

17.4. prieš atskleisdami profesinę paslaptį sudarančią informaciją įsitikinti, kad tokios informacijos gavėjas turi teisę ją gauti ir užtikrinti, kad informacija adresatą pasiektų saugiu būdu.

18. Konfidencialumo principas nėra pažeidžiamas, kai konfidencialią ir profesinę paslaptį sudarančią informaciją auditą atliekantis auditorius ar audito įmonė teikia vykdydami Reglamento, Įstatymo ir kitų įstatymų reikalavimus, nustatančius privalomą informacijos teikimą, ar vadovaudamiesi Įstatymo nuostatomis, nustatančiomis atvejus, kai šis principas nėra pažeidžiamas.
